

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אחמד טיבי

פ/25/3270

הצעת חוק הקרן לעידוד תעשייה נקייה, התשפ"ג–2023

- מטרה
1. מטרתו של חוק זה לעודד מחקר ופיתוח ישראליים, בנושאי אנרגיה נקייה ומים.
- הגדרות
2. בחוק זה –
"הקרן" – הקרן שהוקמה לפי סעיף 3 ;
"שותפות מוגבלת" ו"שותף מוגבל" – כמשמעותם בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה–1975 ;
"תעשייה נקייה" – ענף העוסק בפיתוח תחליפים, שאינם מזיקים לסביבה, לדלקים פוסיליים, וטכנולוגיות שמטרתן שמירה על איכות הסביבה, לרבות הפחתת רעש, זיהום אוויר ומים ושמירה על בריאות הציבור ;
"השרים" – שר האנרגיה והמים, שר הכלכלה והשר להגנת הסביבה.
- הקרן
3. (א) מוקמת בזה קרן שהיא שותפות מוגבלת לעידוד תעשייה נקייה (להלן – הקרן).
(ב) הקרן תפעל לצורך הענקת מענקים כספיים והשקעה בתאגידים לצרכי מחקר ופיתוח כמפורט בסעיף קטן (ג).
(ג) חלוקת המענקים על ידי הקרן תיעשה לעידוד מחקר ופיתוח או ייצור של מוצרים או תהליכים חדשניים בתחומי תעשייה נקייה לפי אמות מידה שתקבע הממשלה ; בתקנות כאמור יקבעו השרים גם אמות מידה לעניין שיעורי המענק ותקופתו.
- מנהל הקרן
4. (א) הקרן תנוהל על ידי גוף מנהל שייבחר על ידי הממשלה במסגרת מכרז.
(ב) מינוי הגוף המנהל יהיה לתקופה של שלוש שנים.

- (ג) הגוף המנהל יהיה השותף הכללי בקרן.
5. (א) הממשלה תשקיע בקרן סכום שלא יפחת מ-200 מיליון שקלים חדשים לתקופה של עשר שנים.
- (ב) התחייבות ההשקעה של כל שותף בקרן לא תפחת מסך השקעת הממשלה כאמור בסעיף קטן (א).
6. רשאים להיות שותפים בקרן הגופים המפורטים להלן:
- (1) הממשלה;
- (2) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005²;
- (3) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981³;
- (4) מנהל הקרן או המחזיקים במנהל הקרן.
7. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מכל תקצוב או סיוע אחר, המגיע לעסק, חברה או מפעל לפי כל דין.
8. השרים ממונים על ביצוע חוק זה, והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

עולם המדע והטכנולוגיה עוסק בשנים האחרונות בפיתוח אנרגיות חלופיות ראויות למקורות אנרגיה ידועים, כגון נפט. בנוסף מושקעים משאבים במציאת פתרונות לחוסר במים הראויים לשימוש בני-אדם בענפים שונים התלויים תלות כמעט מוחלטת במים, כגון ענף החקלאות. העולם מבין יותר כי יש צורך באנרגיות "נקיות" ומתחדשות אשר ישמשו את האנושות במקום מקורות האנרגיה המוכרים, בין היתר, כדי לא להזיק לאיכות הסביבה של כדור הארץ כולו. כמו כן, בתקופה האחרונה גוברים המודעות והרצון לשמור ולשמר את הסביבה לדורות הבאים, ולא רק לצורך בלי הרף את משאבי הטבע הקיימים, ללא מחשבה על העתיד. המודעות והרצון הללו מניעים גם משקיעים להשקיע את הונם בפרויקטים העוסקים בתחומים אלה. עם זאת, הדרך להכרה מלאה בנחיצות פיתוח התחום וההשקעה בו עוד ארוכה. יש לדאוג להזדמנויות צמיחה אמיתיות עבור תעשייה נקייה, וכצעד ראשוני מוצע במסגרת הצעת חוק זו להקים קרן שייעודה עידוד תעשייה זו. מטרת הקרן תהיה לגייס הון מהמדינה וממשקיעים פרטיים, ולהשקיע אותו בפיתוח פרויקטים וטכנולוגיות בתחום התעשייה הנקייה.

הקרן תאוגד כשותפות מוגבלת על פי פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975. מנהל הקרן ייבחר במכרז שייערך על ידי הממשלה והוא יהיה השותף הכללי בקרן. המשקיעים האחרים, ובכללם

² ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

הממשלה, יהיו שותפים מוגבלים.

בקרן יהיו יכולים להיות שותפים הממשלה, חברה מנהלת ומבטח. הקרן תפעל במימון ממשלתי והגופים המוסדיים שיהיו שותפים בקרן יתחייבו להשקיע בקרן סכום שלא יפחת מפי שלושה מהסכום שתשקיע הממשלה בקרן.

גיוס משקיעים ישראליים להשקיע בתחום זה, בצד מימון ממשלתי, תאפשר ביסוסה וחיזוקה של תעשייה זו בישראל, עידוד הדור הצעיר להיכנס לתחום ולפתחו, ומתן אפשרות אמיתית עבור טובי המדענים, אשר בוחרים לעזוב את הארץ, לחזור ארצה ולהשקיע את מאמצם המדעי לפיתוח חלוצי כחול-לבן. "תעשייה נקייה" צריכה להפוך לחלק בלתי נפרד מכלכלת ישראל, לצד ענפי ההיי-טק והביוטכנולוגיה. קרן זו כאמור תהווה את הצעד הראשון בכיוון.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת אלכס מילר וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/3999), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/19/663) ועל שולחן הכנסת העשרים על ידי חברי הכנסת אחמד טיבי ואוסאמה סעדי (פ/20/1052).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באייר התשפ"ג (01.05.2023)